

CIRKUSZI AKROBATIKA

Alaputatási és szakmódszertani periodika

Szonday Szandra: A Trafó 2011/12-es évadjáról (2. rész)

Bár elektronikus periodikánk fókuszában a tradicionális cirkusz áll, a szerkesztőség fontosnak tartja az avantgárd jelenségek figyelemmel kísérését is, ezért szükségesnek látjuk tájékoztatni olvasóinkat a legjelentősebb műhelyek producióiról. Ezek sorában vezető helyet foglal el a Trafó, melynek a 2011. őszen bemutatott újcirkuszi előadásait az előző lapszámban¹ ismerttettem, most pedig ugyanennek az évadnak másik feléről fogok beszámolni.

Noha a tavaszt a Trafó igazgatóváltása körüli botrányok fémjelezték, ősze ismét „szuperproduciókat” ígér a műsorelőzetes (Compagnie 111/Aurelien Bory: *Sans Objet*, 2012. szept. 12-14.; Cirkus Cirkör: *Undermän*, 2012. dec. 20-22.).

Az évad legvégén, alig két hét különbséggel került sor két nagyszerű előadásra.

4. Compagnie Ieto: *Ieto*

Május végén az Ieto duójának producióját láthatta a közönség, mely bizonyos tekintetben hasonlít a vietnámiakéra²: itt is csupán néhány rekvizit (ez esetben hosszú fapad és kötelek) jelentették a kellékeket, és a fő hangsúly a két artista (Fnico Feldmann, Mosi Espinoza) játékára, kreativitására került. Ez a minimalizmus játékára, kreativitására került. Ez a minimalizmus jellemezte Stellato-t³ is. Mi mindent lehet kihozni néhány fadarabból? Először egy padot látunk, melyet hamarosan élére állítanak, és ezután a cél: felmászni a tetejére. Ami persze sikerül, de addig a kockázat, az izgalom valódi, akárcsak légtornászokat néznénk. A két szereplő ugyanakkor furcsa Tom és Jerry párost alkot. Ha egyiküknek sikerül felmászni, a másik rögtön gonoszkodni kezd, és kibillentí a másikat egyensúlyából. (Ez a szerep különösen jól áll a kreol Mosi Espinoza-nak, aki rendre fölillantja csibészes, fehér mosolyát.) Közben egyre bonyolultabb szerkezeteket ötlenek ki a padokból, míg a végén egy komplex, biztos alapzatú építménnyé nem áll össze az egész, melyen Mosi kifeszítheti kötelét: az ő kötéláncával zárul a darab. Az előadás erőssége, hogy az artisták valóban kockáztatják testi épségüket, mikor fölkapaszkodnak az instabil, nehezen egyensúlyba hozott „építményekre”, vagy éppen 3-4 méter magasból zuhannak le annak összedőléskor. (Az újcirkusz műfaját gyakran éri az a kritika, hogy hiányzik belőle a kockázat; nos, a utóbbi évek előadásai ezt rendre megcáfolták, lásd a cikk előző részét.) (Hivatalos honlap: <http://www.ieto.fr/>)

5. Victoria Chaplin és Jean-Baptiste Thierrée: *Cirque Invisible*

Az évad utolsó újcirkuszi előadását nehéz röviden jellemezni, vagy egyáltalán leírni, érzékeltetni a színpadon történeteket, hiszen annyira összetett és különleges produkcióról van szó. Már a Trafó mellett várakozó, hatalmas kamion is árulkodó volt, és valóban: a szereplők percnként váltják jelmezeiket, és csupán egy-egy villámtréfa kedvéért sem sajnálják színpadra vinni a nyúl-autót, a huszonkettedik „varázsbőröndöt”, nem beszélve a furcsábbnál furcsább ruha-, ernyő- és bútorszörnyekről. Éppen ezért műfaji besorolást adni is nehéz, van itt minden: bűvészet, élőkép, transzformáció, bábozás, kötél tánc, illúzió, sőt, még élő állatok is ellepik időnként a színpadot. A Fellini-filmekből is ismert Jean-Baptiste Thierrée és Victoria Chaplin (Charlie Chaplin lánya) 22 éve járja a világot a Láthatatlan cirkusszal. Mindketten „jelenségek”, nevetünk, hacsak Thierrée arcát meglátjuk, vagy csodálkozunk Victoria törékeny, kislányos alakján, ahogy egy sárkánnyal viaskodik, rokokó hölgyből lóvá változik. A darab egyébként folyton fejlődik, változik, bár lényegét tekintve ugyanaz marad: szürreális és humoros jelenetek parádéja.⁴

1http://www.epa.hu/01400/01461/00014/EPA-01461_2011_4_trafo.htm

2<http://www.xieclangtoi.com/>

3http://trafo.hu/hu-HU/program_2093

4 (Videó az előadásról: http://www.youtube.com/watchfeature=player_embedded&v=ubX4rhcKA3M)

megjelenik minden negyedévben